

เมื่อน้ำท่วมก็ยอมมองไม่เห็นแผ่นดิน

..... ระบุ สำนัก

ในช่วงนี้หลายคนชอบพูดกันว่า**"ยุคนี้เป็นยุคข้อมูลข่าวสาร"** ไม่ว่าแต่ละคนจะอยู่ที่ไหน ย่อมมองเห็นภาพเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้น ณ ที่ต่าง ๆ ในโลกได้อย่างรวดเร็ว แม้ข่าวซึ่งรายงานโดยโทรทัศน์ก็เข้าไปถึงใต้หมกกระทงในห้องนอน

แต่ถ้าเฉลียวใจสักนิดน่าจะคิดได้ว่า ข่าวเหล่านั้นก็ถ่ายทอดมาจากการคิดการกระทำโดยคนไม่ว่าจะมีผลรวดเร็วและไปไกลแค่ไหน ถ้าแต่ละคนยอมรับความจริงในตัวเองน่าจะช่วยให้สิ่งซึ่งมองว่าคือความจริงที่อยู่ภายนอก ดังที่มักมีการกล่าวว่**"ช่วยให้คนรู้ความจริงให้อย่างรวดเร็ว"** มีเหตุมีผลใกล้เคียงความจริงยิ่งขึ้น ในเมื่อแต่ละคนรวมถึงผู้เขียนเรื่องนี้ย่อมมีกิเลสเป็นธรรมชาติด้วยกันทั้งนั้น เพียงแต่ว่าท่ามกลางภาวะความหลากหลายบนพื้นฐานกฎแห่งความจริง คนที่อยู่รวม ๆ กันย่อมมีมากมีน้อยกว่ากันเท่านั้น

ดังนั้นธรรมชาติของมนุษย์ปุถุชน เมื่อมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้น ย่อมมุ่งไปเน้นตรงจุดนั้น เพื่อนำเอาภาพและข้อมูลมาใช้ เครื่องมือถ่ายทอคืออีกด้านหนึ่ง ส่วนภาพซึ่งนอกเหนือจากนั้นคงตกไปอยู่นอกข่าย ส่วนด้านผู้รับชม-คงถูกกำหนดโดยคนถ่ายและเครื่องมือให้ต้องมองและรับเฉพาะตรงนั้น นี่คือระบบที่เกิดจากการถ่ายทอดผ่านสื่อที่มีอิทธิพลธรรมชาติของคนร่วมกับเครื่องมือซึ่งเป็นวัตถุ แม้ภาพซึ่งนำสอดแทรกในรายการรณรงค์เพื่อหวังหาเงินนำไปช่วยเหลือ ก็คงมีเงื่อนไขอันเป็นธรรมชาติของคนทำที่นำเอาสิ่งสร้างผลกระทบความรู้สึกที่มีต่อคนชม เพื่อให้เกิดความนิยมเอียงยิ่งขึ้น เช่นกัน

อย่างไรก็ตามหากผู้รับชมมีพื้นฐานกว้างไกลและลึกซึ้งพอสมควร ย่อมมองเห็นภาพความจริงและเข้าใจได้ แต่ในอีกด้านหนึ่งก็มีหลายคนรับไว้อย่างขาดความเข้าใจ ทำให้มองผลได้ที่ตัวเองด้านเดียว จึงมักได้ยินคำปรารภเป็นครั้งคราวว่า **"สิ่งซึ่งไปพบจริง ๆ มันไม่เลวร้ายเหมือนที่มองเห็นในภาพ"** อย่างไรก็ตามหากเป็นภาพซึ่งถ่ายซูมกว้างและไกลเช่นภาพที่ถ่ายลงมาจากระดับสูง ผลดังกล่าวจะลดลงไปมาก ทำให้มองเห็นความจริงได้ใกล้เคียงยิ่งขึ้น

ผู้เขียนคงไม่ขอวิจารณ์และวิเคราะห์สิ่งที่กล่าวแล้วต่อไปอีก โดยเหตุที่เข้าใจว่าธรรมชาติของแต่ละคนหากเน้นทิศทางมุ่งค้นหาความจริงที่ตัวเอง ถ้าเข้าใจได้ลึกซึ้งย่อมมีผลดีแก่ตนโดยแท้ จึงไม่มุ่งว่ากล่าวติเตียนคนอื่น คงขออนุญาตมองไปยังอีกด้านหนึ่งซึ่งเชื่อว่า น่าจะมีสาระทั้งกว้างและไกลกว่า

ในช่วงที่กล่าวแล้วแต่แรก ผู้เขียนนั่งชมข่าวทางโทรทัศน์ โดยเฉพาะภาพซึ่งถ่ายจากที่สูงและซูมกว้าง เข้าใจว่าขึ้นไปถ่ายจากเครื่องบินลงมาสู่พื้นล่าง ทำให้มองเห็น เรือกสวนไร่นาและบ้านเรือนของชาวบ้านซึ่งปลูกไว้เป็นหย่อม ๆ จมอยู่ใต้ผิวน้ำ บางจุดมองเห็นยอดไม้สูง ๆ และหลังคาเรือนสองชั้นโผล่ขึ้นมาเหนือน้ำไม่มากนัก ทำให้ความคิดตัวเองขณะนั้น เชื่อมโยงลงไปถึงสังขารซึ่งเป็นภาพที่เห็นอยู่ลึก ๆ จึงมีแรงคลใจให้นำมาเขียนถึงเรื่อง **"เมื่อน้ำท่วมจึงมองไม่เห็นแผ่นดิน"**

"ตัวเองกำลังคิดอะไร-และมองเห็นอะไร ? สิ่งนี้หรือเปล่าคือประเด็นที่น่าค้นหาความจริง เพราะสิ่งซึ่งนำมาตั้งเป็นคำถามและค้นหาด้วยตนเอง คงไม่ใช่เรื่องส่วนตัวที่คนอื่นต้องมาสนใจด้วย แต่น่าจะมีสังขารแฝงไว้เป็นเครื่องเตือนสติบุคคลผู้ซึ่งพบได้ไม่มากนักน้อย"

ถ้าปราศจากคน แม้น้ำมีแผ่นดินและจะท่วมหรือแห้งแล้งแค่ไหน คงไม่มีใครต้องเก็บมาคิดเพราะความเคียดร้อน" ผู้เขียนเรื่องนี้เองก็เป็นคนเช่นทุกคน ดังนั้นไม่ว่าจะมองปัญหาที่เกิดขึ้นจากเรื่องอะไร หากรากฐานคนผู้มองขาดการสำนึกได้ถึงความสำคัญของคนอื่นถือเป็นเหตุสำคัญที่สุด ความคิดซึ่งนำออกมาใช้แก้ไขปัญหาย่อมรังแต่จะส่งผลทำลายทั้งคนอื่นและตัวเองอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น

บุคคลใดที่มองทุกสิ่งทุกอย่างได้สองด้าน อีกทั้งเห็นว่าด้านไหนคือต้นเหตุที่เป็นของจริงชัดเจนยิ่งขึ้น ย่อมหมายความว่า มีวิถีการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างมุ่งถึงธรรมอยู่ในรากฐานแล้ว ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีอายุสูงเท่า่นั้น แม้คนวัยหนุ่มสาวก็สามารถมีคุณสมบัติดังกล่าวอยู่ในตัวเองได้ หากเป็นผู้ที่มีความคิดที่เชื่อมแน่นอยู่กับเหตุและผล โดยไม่เที่ยวได้วิ่งไปเกาะข้างเกาะของคนอื่นหรือเกาะอารมณ์ซึ่งมีรูปลักษณะต่าง ๆ ทำให้ชีวิตตนต้องสูญเสียคุณค่าไปโดยใช่เหตุ

"แม้ภาพน้ำท่วมแผ่นดินและชีวิตทั้งหลาย เท่าที่มองเห็นก็มีส่วนร่วมสอนสังขารมได้อย่างลึกซึ้ง"

เมืองไทยในอดีตเคยเป็นแหล่งที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยสรรพชีวิตและสิ่งต่าง ๆ ถึงขั้นเกิดภาววิปริตหนึ่ง ที่กล่าวว่า **"ในน้ำมีปลา-ในนามีข้าว"** ซึ่งควรจะมองได้อย่างลึกซึ้งและถือเป็นสิ่งเตือนสติได้อย่างดี ให้รู้จักสำนึกได้เพื่อช่วยกันรักษาไว้โดยที่คนไทยควรอยู่อย่างประหยัดเพื่อหวังการใช้ออย่างรู้เหตุรู้ผล แต่ผลจากการพัฒนากลับทำให้รากฐานคนพลัดออกไปสู่อีกด้านหนึ่งซึ่งมีการใช้ออย่างฟุ่มเฟือยยิ่งขึ้นจนทำให้หมดไปเป็นอย่างไร ๆ

หลายครั้งหลายหนถึงกับหลุดปากออกมาจากตัวเราเองในที่ต่าง ๆ ว่า **"เมืองไทยเรานี้ของดีกว่าที่อื่น ๆ"** หากทวนกลับไปมองความรู้สึกของชนรุ่นก่อนในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ไม่ต กอยู่ในสภาพห่างสังขารมมากนัก ได้กล่าวสอนลูกหลานว่า **อย่าชมตัวเอง** โดยที่พิจารณาเห็นความจริงแล้วว่า เป็นสิ่งทำให้คนล้มตัว แต่ปัจจุบันก็มีการนำมากล่าวอ้างแล้วอ้างเล่า แทนที่จะเป็นฝ่ายรับฟังคนชาติอื่นพูด แล้วนำมาพิจารณาให้ถึงความจริงโดยไม่หลงตามกระแสและตกเป็นเหยื่อค่ายกยอปอขึ้นไปในที่สุด จากเหตุผลดังกล่าวเราจึงมองเห็นนิสัย **"เอาแต่ได้"** อีกทั้งถ่ายทอดนิสัยให้แก่ลูกหลานเป็นธรรมชาติ จนกระทั่งปัจจุบันสามารถเห็นความจริงได้ เคลื่อนบ้านเคลื่อนเมืองไปหมด

ภาพรวมเท่าที่ชีวิตเห็นมาแล้ว พบว่าในช่วงหลัง ๆ ป่าธรรมชาติก็ค่อย ๆ หายไปอีกทั้งหายไปรวดเร็วยิ่งขึ้นทำให้มองเห็นภาพสังขารมได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า **"เมื่อป่าหายไป สัตว์คนเปลา ๆ ก็ยอมโผล่ขึ้นมาแทนที่"** ส่วนนี้อาจมีสิ่งซึ่งมนุษย์ทำขึ้นมาแทนที่แต่ก็กล่าวแล้วว่ามีสังขารมซึ่งแฝงไว้ด้วยกิเลสมนุษย์เอง ซึ่งใครจะเรียกว่าป่าหรืออะไรอื่นหากเข้าใจได้ก็คงรู้ว่า นั่นคือสิ่งซึ่งมนุษย์แฝงเอากิเลสเข้าไปด้วย แต่หากหาตระแวงว่าผลประโยชน์ส่วนตนและพรรคพวกจะต้องสูญเสียคงต้องหาเหตุเถียงไว้ก่อนแทนที่จะเปิดใจเพื่อหวังเข้าถึงเหตุและผล

แต่ถ้าหยุดคิดสักนิดเพื่อตั้งสติน่าจะเห็นว่า **"ป่าหายไปก็มีเหตุอยู่ที่คน"** และไหน ๆ ก็หยุดคิดได้ น่าจะมองกลับทิศทางดูบ้าง คงจะเห็นภาพที่ท้าทายต่อการเรียนรู้ถึงสังขารมว่า **"เป็นเพราะคนท่วม จึงทำให้ความสมบูรณ์ของพื้นแผ่นดินจำต้องสูญเสียไปเรื่อย ๆ อีกทั้งรวดเร็วยิ่งขึ้นเป็นลำดับด้วย"** แม้มองภาพในเมืองก็คงเห็นกันได้ชัด ๆ ว่า อาคารสิ่งก่อสร้างซึ่งหลากหลายด้วยรูปร่างสีสรร เข้ามาท่วมพื้นดินอย่างรวดเร็วจนเกินความพอคืองามสะท้อนให้เห็นภาพจากอีกด้านหนึ่งว่า จิตใจผู้คนเริ่มเสื่อมลงไปเรื่อย ๆ จนมาถึงอีกด้านหนึ่งของวัฏจักรที่สะท้อนให้เห็นภาพความจริงชัดเจนแล้วว่า **"คนที่ยังมีมันคงอยู่ด้วยความรักในธรรมชาติ" เริ่มอยู่ไม่ได้** แต่ก็ เป็นสังขารมเช่นกันที่มองเห็นว่า **"คนที่มุ่งทำลายก็มีการขยายขอบข่ายตามออกมาด้วยทุกหนทุกแห่ง"** อย่างยับยั้งได้ยาก อีกทั้งจัดเอาเล่ห์เหลี่ยมต่าง ๆ ออกมาใช้เพื่อหวังหลอกลวงคนอื่นต่อไปอีก

ในเมื่อมนุษย์หาไม่มีเพียงร่างกายเท่านั้น หากมีจิตใจซึ่งแฝงไว้ด้วยอิทธิพลเงื่อนไขจากรูปวัตถุทำให้มีกิเลสมากบ้างน้อยบ้าง ดังนั้นพฤติกรรมจากมนุษย์จึงมีเหตุมีผลกำหนดทิศทาง การเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปอย่างไรก็ได้ จากสิ่งดังกล่าวทำให้หนักถึงครั้งหนึ่งเมื่อไม่นานนัก ในช่วงที่ฝนฟ้าอากาศกำลังแห้งแล้งหนักจนถึงกับบั่นส่วน การใช้น้ำเกิดขึ้นในหลายจุด ทั้งนี้และทั้งนั้นโดยหลักสืบเนื่องมาจากการที่มนุษย์ทำลายเพื่อนมนุษย์ซึ่งชีวิตยังค้อยกว่าโดยเฉพาะในด้านความฉลาดและรู้เท่าทันคน แล้วด้านซึ่งรากฐานจิตใจถูกทำลายก็ต้องกำหนดวิถีชีวิตตัวเองให้มุ่งทำลายป่าอันเป็นแหล่งขั้มน้ำธรรมชาติ ในช่วงนั้นผู้เขียนได้เขียนเรื่อง **"จากกระแสน้ำใช้ถึงน้ำใจคน"** ไว้ให้แต่ละคนเก็บไปคิดกันเอาเอง

หากนำพื้นฐานแนวคิดจากบทความดังกล่าวมาเชื่อมโยงถึงเรื่องนี้ น่าจะช่วยให้มองเห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า พฤติกรรมจากมนุษย์กำลังส่งผลท่วมทุกสิ่งทุกอย่าง อย่างเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ แม้ว่าจะท่วมแผ่นดินแล้วก็มีวันเหือดหายไป แต่การเหือดหายก็คงเป็นไปตามวัฏจักรของฤดูกาลซึ่งถูกกำหนดโดยธรรมชาติ แต่หากมองที่แนวโน้มนัยย่อมเห็นว่า คงมีความรุนแรงยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ดังที่กล่าวกันว่า "มาเป็นรอบ ๆ" แต่ละรอบย่อมมีความถี่สูงขึ้นเป็นลำดับ อย่างสอดคล้องกันกับผลจากการพัฒนาในด้านวัตถุโดยมนุษย์ ซึ่งนับวันก็ยิ่งรวดเร็วยิ่งขึ้น"

ถ้านำเอาหลักธรรมซึ่งชี้ไว้ชัดเจนว่า หากมนุษย์สามารถหยั่งรู้ความจริงจากรากฐานตัวเองได้ย่อมได้คิดและคงยับยั้งซึ่งใจก่อนที่จะกระทำสิ่งซึ่งผิดร้ายลงไป ซึ่งย่อมมีการสำนกระแสให้ชลดตัวเองลงไปได้ แม้มอง-สู่กระแสน้ำที่กำลังไหลท่วมพื้นดินอันถือเป็นพื้นฐานจริง ของพรณไม้่นานาชนิด และถนนหนทางอีกทั้งบ้านเรือน รวมถึงทรัพย์สินต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่วมและคร่าชีวิตมนุษย์เอง น่าจะสรุปได้ว่ามีเหตุปัจจัยสืบเนื่องมาจากอิทธิพลวัตถุที่กำลังไหลเชี่ยวรวมทั้งเปลี่ยนแปลงรูปแบบรวดเร็วขึ้นเพื่อสนองตัณหามนุษย์ จนมีผลท่วมจิตใจตัวเองแทบจะมิดหมดแล้ว

หากนำเอาสิ่งที่เขียนแล้วทั้งหมดมาศึกษาทบทวนเพื่อค้นหาความจริงได้อย่างลึกซึ้ง แม้วันนี้อาจยังมองไม่เห็นหรือเห็นได้ไม่ชัด แม้ปากจะบ่นว่าลึกซึ้งจนเข้าใจได้ไม่ถึง และแม้ชีวิตตัวเองยังต้องได้รับผลกระทบเพราะมีการทำตามกระแสต่อไปจนถึงต้องเจ็บปวดหนัก มีวันใดก็วันหนึ่งย่อมสามารถหยั่งรู้และเข้าใจได้.